

شیرلی تمپل ئا فسانا ی سینا مای جیها نی ... رازا شوان

هەر کاتێک کە ناوی ئا فسانا کانی سینا مای جیها نی بهێنرێن، پێویستە ناوی کچێ لای بلیمت (شیرلی تمپل) یش بهێنرێت. ئا مەش سەر نییە، چونکە شیرلی تمپل بووکی هەموو مندا ئا نی جیها نی بوو، بچووکتترین و زیرکترین و ناودارترین و پەداهاترین مندا لای مەژووی سینا مای جیها نیدا. کە تا ئا مەش هیچ مندا ئا کی تر لای جیها نیدا، لای تەمەنی ئا ودا لای بواری هوناری نواندنی سینا ماییدا، نەگەشتوونەت ئاستی بلیمتی و با ئای و توانا بەدەرییەکانی شیرلی. شیرلی تمپل بە یەکێک لای ناودارترین مندا ئان لای مەژوودا ناسراو، لای ئامریکاشدا، بە رەزەو بە (شازادە بچکە لای) ناویان دابەرد.

شیرلی تمپل، زەر بە زوویی بلیمتی و بەهرە و توانا هونەرییەکانی دەرکەوتن. بە پێی ئا و پشکنینە سەر تاییەکی کە لای لایەن پسیپەرانی زیرکێ و بەیان کرد بەیان دەرکەوت کە شیرلی کچێ لایەکی زیرک و بلیمتە.

شیرلی تمپل، لای سییەکانی سەدای رابردوودا، لای تەمەنی سە سا ئیدا، بە جیها نی سینا ما و نواندن و فیلم و کامیرا ئاشنا بوو. لای تەمەنەدا، بوو بە خەشی وستی ملی ئان کەس.

شیرلی تمپل لای روارێ (۲۳ی/ ئاپریل/ ۱۹۲۸) لای شاری (سانتا مەنیکا) ی سەر بە ولایەتی (کالیفۆرنیا) لای ئامریکادا، لای خەزانەکی هەبووی خەشگوزەران لای دایک بوو. خەزانەکە ی بە رەسەن دەچنەو سەر نەژادی ئینگلیزی و ئا مانی و هەمان نەدی. باوکی (جەرژ فرەنسیس تمپل) فەرمانبەر بوو لای (بانک) دا، دایکیشی (گیرتوند ئامیلیا تمپل) ژنی مامەو بوو. دوو برائ لای خە ی گەورەتری هەبوو، ناو کانیان (جەرژ بچووکی) و (جان ستانلی) ن.

شیرلی خەنجە گو، کچێ لایەکی زەر جوان، ئا سک سووکی، رووخسار شیرین، چاو گەش، بەژن رەکی، قەز سوور و لوول، لایو بە خەند و پەکی نین، لای ش سووکی، بەژو و بەناز، قەسە قوت و خەش، دەنگ ناسک و خەش، خەشی وستی و داپاک بوو.

دایکی زوو هەستی بەو کرد، کە شیرلی کچی زەر زیرک و زوو شت و رەگەرەت و فەردە بەت. دەنگەکی سەروشتی خەش و هەست و چەژەکی موزیکی باشی هەیی. پەشبینی ئا وەشی کرد، کە شیرلی داها توویەکی باشی دابەت. بە یە ئا و پەیی توانای خە ی بە بە دروستی و بە جوانی پەروەردە کردن و پەگەیانندی شیرلی تەرخان کرد. هەموو پەویستی و

پداو یستی کی گش کردن و پیشک وتن و پیشکووتنی بهر و ئار زوو و توانا کانی شیرلی دابین کردن. ه موو خواست و هیوای کی شیرلی ده نای دی. بهترین پاپشت و هاند ر و رنماییک ری شیرلی بوو. ئو ژیان ی که به شیرلی ر خسا بوو، ر نگ به شازاد مارگرت و شازاد ئالیزا بس ی ئینگلت را ن خسا بت. بهام شیرلی تمپل تنها له چژی مندا ی که مبوو، که و کو مندا بانی هاوت م نی خ ی به سادی و ساکاری و ساو ملک یی بژی. تا شووکردنی دایکی هر به دوا ی و بوو. تنانت له کاتی و ن گرتن و تمارکردنی ر کانی له فیلم کاند، له ناو ست دی ی تمارکردن و له د ر و شدا، له دوا ی کامیرا کانی و ن گرتن و د و ستا، چی بویستا به ئاماژ کردن ش رلی ئاگادار د کرد و. کامیرای کی باشی تایب تی خشی پ بوو، له کاتی پر ق و نمایشی ر کانی شیرلی دا، و ن ی د گرت. به س دان و ن ی شیرلی گرت. له دوا پیدا ئم و ن ن بوون به به ش کی گرنگ له ئ رشیف و له ئ لبووم یادگاری کانی شیرلی.

شیرلی هر له مندا یی و ه گری گ رانی و موزیک وس ما بوو. له سای (۱۹۳۱) دا، که ت م نی شیرلی س سا ان بوو، دایکی خستی قوتا بخان ی (میگلینس) له شاری (لس ئ نجلس) که قوتا بخان ی کی تایب ت بوو به س ما کردن و به گ رانی مندا ان. شیرلی له ماو ی کی ز ر که مدا، ز ر به باشی ف ری هون ری س ما کردن و ش واز س ر که وتوو کانی گ رانی وتن بوو. ی که ک بوو له قوتا بیی ی که مین و زیر که کانی ئ و قوتا بخان ی.

ر ژ که به ر که وت، د ره ن ری فیلمی سین مایی (چارلز لامنت) که به کمپانیای (ف کس فیلم) به به ره مه نانی فیلمی سین مایی کاری د کرد. چوو به قوتا بخان ی (میگلینس) له کاتی پر ق و راه ن اندا، شیرلی تمپلی بینی، ز ر س رنجی را که شا، بانگی کرد و داوای له کرد که که م ک س مای به بکات. شیرلی له به رد میدا تاو ک س مای کرد، چارلز لامنت ز ر به توانا و به له ها تووی شیرلی س رسام بوو. چ پ ی به له دا و ت وق ی له گ گیدا کرد و ز ر ئا ف رینی کرد. بهشی وت که دها تووی کی نایا بت د بت.

دوا ی چ ند مانگ که له سای (۱۹۳۲) دا، که ت م نی شیرلی تمپل ه شتا س سا ان بوو، چالز لامنت و ک نو ن ری کمپانیای ف کس، به ئاماد بوونی دایکی شیرلی، به واژ ی شیرلی خ ی له گ گ کمپانیای (ف کس فیلم) دا گر ب ست کیان تا سای (۱۹۴۰) واژ کرد، که به مانگان ی کی باش شیرلی و کو ئ کت ر کی سین مایی، ر ی س ر کی له و فیلمان دا ه بت، که ئم کمپانیای به ره میان د ه ن بت، به ش

هــر زری فیلم کانیس به منداان بوون، به زریش پالوانی
فیلم کان هـر منداان بوون. شیرلی تمپل هـر لم سا و لـر شـو
به جیهانی سینما ئاشنا بوو. لم کاتـدا کامپانیای فـکس فیلم،
زنجر کورتـ فیلم کی کمیدی و رخنـنامـزی دـرهـنا، به ناوی
(بایی بیورلیسکس) کم شیرلی تمپل رـی پالـوانـتی لم زنجر
فیلمـدا دـبینی، لـ میانـی ئـم زنجر فیلمـو ناسرا. کم بـنـ
سـر فیلمـکانی زیاتر باسی لـدـکمـین.

لـ هـمان کاتیشدا، شیرلی تمپل لـگـ کمـمـک لـ منداانی
جوانکیلی هاوتـمـنی خـیدا، ریکلامی سینـمایان به خـراکی
منداان و به ئـو شتـانـش کم پـیوـندیان به منداانـو هـبوو
دـکرد. شیرلی لـ هـموو منداانـکانی تر جیاوـتر و به توانـتر و
سـرنجـاکـشـتر بوو.

کم لـ سـای (۱۹۴۰) دا، گرـبـستـکی لـگـ کمپانیای (فـکس فیلم)
دا کم تایی هات، چـنـد کمپانیای کی تری سینـمایی گرـبـستیان
لـگـدا واژـکرد، وـکو کمپانیای (یـنفـیرسال) و (باراماونت) و
(ورتر برازـرس)، رـی جورارو جـری جیاوـزی لـ فیلمـکانی ئـم
کمپانیانـدا هـبوو.

شیرلی تمپل تـمـنی شـش ساان بوو، لـو تـمـنـ منداانـییـدا، وـکو
ئـستـرـیـکی گـشی سینـمایی تـازـ هـهـاتـو ناسرا و بوو
ئـستـرـیـک لـ ئـستـرـکانی (هـلیـد).

ناوبانگی دـرـکرد و شکـداری و شانـازی تا هـتـایی به خـی
تـمارـکرد. ناویشی لـ لیستی کمسایـتـیـنـمرـکانی جیهانـدا
دـمـنـتـو.

شیرلی تمپل لـ گـ ئـکتـر ناودار سینـماییـکانی ئـمریکادا، لـ
فیلمـکاندا رـی هـبوو، لـوانـش: کلاودـت کولـرت، کاری گرانت،
جـن واینی، جـن فـردکی، جـن ئاگـر، بیل رـبنسون (لـ چـنـد
فیلمـکدا پـکـو رـیان هـیـ. بیل رـبنسون راهـنـانی سـماشـی به
شیرلی دـکرد به ئـوی توانـکانی زیاتر گـشـ بـکن)، دیک مور،
کارل لـمبارد، گاری کمـپـر، رـناـد ریگان، لـگـ چـنـدین ئـکتـری
ناسراوی تریشدا. لـ هـمووشیان پارـی زیاتری وـردـگرت، سا لـ
دوای سایش، مانگانـکمـیان به زیاتر دـکرد. لـ چـنـد فیلمـکیدا
پـنـج ملیـن دـلاری وـرگرت، کم به ئـو سـردـمـ پارـی کی زـر زـر
بوو. تـنـانـت مانگانـیان به دایکیشی دـدا، کم قـزـکی شیرلی تمپلی
جوان دـکرد و به پـی فیلمـکانیش دـیـازانـدو.

شیرلی به دـنگـ ناسکـکی و به گـرانـییـخـشـکانی، به سـما
جوانـکانی، به رـمـ کمـیدیـیـ لـ پـکـنـنـکانی، به قـزـ سوور و

لوول و جوانه کئی، ب زردخه نهی شیرینی سر لهو ئا کانی، ب غمزای چاو گشه کانی، ب قسه قوت و زله کانی، ب دای قنچی پ اوپ له پاکی.. توانی هیوا و خشی و شادی بخات دای ملیه نان کس له ه وادارنی فیلم کانی له ه موو جیهاندا، زردخه نهی شادی و پکه نینیش بخات سر لهو کانیان.. سرنج و خشه ویستیان ب لای خه رابکه شهت و ببت ب و وردی شیرینی سر زمان و ب خشه ویستی ملیه نان کسه مندا و گور له جیهاندا.

شیرلی تمپل، ه میش حزی ب و ر سه سیند مایان له فیلم کانی د کرد، که بیند رانی شاد و د خشه بکات و بیان ه نده زردخه نه و پکه نین، خم و پزار و ئازار و تایی و سه ختییه کانی زیان له بیریان ب رته و.. ئم ر سه شه ت نها له شیرلی تمپل د و شایه و.. ب تایب تیش له سییه کانی سه دای رابردوودا، که ئمیریکا و زر له و تانی جیهان، رووبه ووی قیران و دا ووخانی ئابووری ببوون و، رته ی بیکاری و هزاری ب رز ببوون و، زیان و گوز رانی خه کی سه خت بوون.. شیرلی له میانای فیلم که میدیه کانی و، د یویست ور و خه اگری خه کی و تاته کای ب رز بکات و و گشه بینی و هیوا بخات د یان و.. د یویست ئ و پ یام و مزد یی یان پ بگ ی نهت که ئم د خه سه خته ب سه رد چته و خشی و خه شگوز رانی و شه ن یی ب سه و ن. ب ی سه ر کی ئمیریکا (فرانکلین دیلان رفیه ته) که له (۱۹۳۳— ۱۹۴۵) سه ر کی ویلای ته ی کگرتوو کانی ئمیریکا بوو، رتیکیان وتی: "مادام و تاته که مان شیرلی تمپلی ه ی، ه زار جار باشر د بین" شیرلی تمپل له بارای زیان و د سه: "ه رچه ند زیان سه ختیش بته.. خه مباریت هیچی له ناگ سه ته.. کواته زردخه نه بکه.."

د شه: "پویسته مر ق شاد بته و له خه رازیبته ب ئه نجامدانی کاره گشتیه کان، ئم م ش ئ و ی که من له ید و انم" ه ر (فرانکلین رفیه ته) که ه وادار کی فیلم کانی شیرلی تمپلی مندا بوو، د سه: "کار کی نایا ب که نیو د لار خه رجیکه یت و بچیت ب سه ینه ما، ب ئ ووی چاو ب ب یته ئ و د موچاو و جوانه ب زردخه نه ی، تا ه موو که شه کانت له بیر ب رته و"

شیرلی تمپل، تا پ لای ح و ته می قوتا بخانه ی بن سه ته خونه ند، ب مام مام سه تایی کی له ها توو، وانه ی تایب ته ی پ د و ته و، ب ه ی کار کردنی و کو ئه کته ریکی سه نه مایی، بواری ئ ووی نه بوو که ق ناغ کانی تری خونه ندن ته و او بکات.

ئاشنا بوونی شیرلی تمپل ب جیهانی سه نه ما: وک له سه ر و باسمان کرد، شیرلی تمپل له ته مانی سه سا یدا، له سایی (۱۹۳۲) دا، د سه تی ب نواندنی سه نه مایی کرد و ب جیهانی ه نه ری سه نه مایی ئاشنا بوو. ئه گ رچی ته مانی چالاکییه کانی شیرلی

تمپل لـ بواری سینـمادا، لـچاو ئـو سـرکـوتن و ناوبانگـ گـورـییـی بـدستی هـنـان، زـر درـژ نـبوون. لـ تـمـنی سـ ساـییـو تا بیست و دوو ساـی بوون، واتـ لـ (۱۹۳۲-۱۹۵۰) بوو. بـم تـوانی لـ زیاتر لـ (۴۳) فیلمدا بـشـداری بکات، کـ لـ زـربـیـاندا رـی پـاـوانـتی و سـرکـی هـبوو، لـ نیوـیان زیاتریش فیلمی درـژن، لـ نیوـیان زیاتریش لـ تـمـنی پـش دوانگـز ساـیدا بـشـداری تـداکردوون.. بـ زیرکـی و بلیمـتی و توانـبـد رییـکانی خـی سـرکـوتنـکی گـورـی لـم فیلمانـدا بـدـستهـنا، تا بوو بـ ئـو ئـستـر گـش سینـمایـی. فیلمـکانیشی لـ چاو فیلمـکانی ئـو سـردـمـدا، بـ پارـیـکی کـم بـر هـم دـهـنـان، لـ گـ ئـو و شـدا، داهاتـکانیان لـ داهاتـکانی فیلمـکانی تر زیاتر بوون. بـ زـریش فیلمـکانی لـ جـری (درامای کـمیدی) بوون، کـ گـرانی و سـماکردن بـشک بوون لـم فیلمانـ.

لـ ئـمـدا لـ هـموو جیهانـدا، لـ زانکـ گـورـکان و لـ پـیمانگانـی سینـما و شانـدا،

ئـزمـوونی سـرکـوتووی شیرلی تمپل لـ بواری سینـمادا، دـوترـتـو و لـکـکـینـوی لـسـر دـکـن.. لـ چـندین وـلتانی جیهانیشدا، زـر لـ سینـماکاران، کـ سـرقاـی دـرهـنـانی فیلمی سینـمایین، هـوـیان داو و هـوـدـدن، کـ لـ شووی شیرلی تمپل، کـچـلـئـکتـر کـپی بکـن و پـبگـین.

دـرهـنـری سینـمایـی کوردیشمان هونـرمـند کاک (بـهمـن قوبادی) ش لـ فیلمـ کوردییـکانـدا، رـی منداـنی کوردمانی فـرامـش نـکردوو، بـ نموونـش: لـ فیلمی (ساتـک بـ مـستی ئـسپـکان) و (کیسـکانیش دـفـن) کاک بـهمـن رـی منداـنی خاـوـن پـداوـیستـیـی تایبـتیـی کانیـشی فـرامـش نـکردوو، هـر وـکو منداـکی ئاسایی رـی پـداون، ئـمـش سـرکـوتنـکی زیاتری بـ فیلمـکانی بـخشیون.

فیلمی (بـکـس: فیلمـکی سینـمایـی درامی کـمیدی کوردییـی) لـ نووسین و دـرهـنـانی کاک (کارزان قادر) کـ بـ یـکـمین جار لـ ساـی (۲۰۱۲) دا لـ هـولـر نمایش کرا. لـم فیلمـدا رـی پـاـوانـتی دراوـتـ دوو برای مندا (دانا و زانا) کـ دـیانـوت هیوا و خـونـکی مندا پـیان بهـنـدی، دـیانـوت لـ کوردستانـو بـ سواری گوـدرـژک کـ ناویان لـناو (مایکـ جاکسـن) بچن بـ ئـمریکا، لـ گـانـوانـدا پـاـوانی لـ توانا بـداری فیلمـکان (سـپـرمان) لـ گـ خـیـاندا بهـنـن، بـ ئـوی کوردستانیان لـ دـستی سـدام بـ رزگار بکات، رووداوـکانی ئـم فیلمـ بـ ساـانی نـوتـکانی سـدی رابردوو دـگـنـو.. فیلمی بـکـس، لـ

سینماکانی چاند و لاتکی ئوروپاش ب دق زمان کوردییکی و ب ژرنووسی ئینگلیزی و سویدی و نروژی و فینلندی و ئمانیش و عریش نمایش کرا، تا ئستا ل پانگزل وقات ل جیهاندا نمایش کراو.

کورت فیلمی (باوک) ل نووسینی دهره نری ب توانای کوردمان (هیشام زمان)، ک ل سا (۲۰۰۵) دا، بهرهمی هئاو، ب زمانی کوردی و ژرنووسی نروژی، دیم نکانیشی ل نروژ گیراون، چونک کاک هیشام خوندنی ل شاری (لیلیاه م) ل نرویز ت واوکردوو، پانوانی ئم فیلمش کوکی مندا ی تمان دور د ساان. فیلمی (باوک) ئو فیلم ی ک نروژی کانی هئای سز و گریان. چ ن دین خاتای نون ت و بیان لبم فیلم بخی.

ل فیلمی (بووک ب باران) و (بووک کان نامرن) ل دهره نانی (ئاک ز ند ک ریمی) و فیلمی (لنک) ل دهره نانی (زانیار ل تیفی) پانوانی ئم فیلمان ش هر منداان. ئم فیلمان ش چ ل کوردستان و ل ئران و ل فیستیفا یی نود و و تیی کاند ب فیلمی سینمای منداان، سارک وتنی گور و رز و خاتای زریان ب دسته نان.

هیوادارم ک برایانی دهره نرمان بهمان قوبادی و کارزان قادر و هیشام زمان و ئاک ز ند ک ریمی و زانیار ل تیفی وهون رمان ندانی ک شمان ل فیلم سینمای کانی داهاتووشاندا رری پانوانتی و سارکی زیاتر ب منداانی بهر داری کوردمان بدن. چونک (منداانی ئم مان، هیوای داهاتووی کوردستان).

ئم ل کورت نووسین کدا، د رباری شیرلی تمپل، ئم ک ژن هون رمانندی بواری سینما، ناتوانین ب درژی باس ل ی ک ب کی فیلم کانی بکین. ئم یان کاری پسپر و سینماکارانی کوردمان، گز بیان و ت ب تسلی باس ل فیلم کانی شیرلی تمپل بک و ب پپی پوور کانی رخنای بابتی و ب پپی ئو سارد مای دهره نراون، تیشک بخن سار فیلم کانی و ی ک ب ی ک هئایان بسنگن.

ز ب کورتی ئاماژ ب ب شک ل و فیلمانی د دین، ک شیرلی تمپل ل تمانی سا یی و تا بیست و دوو سالی رری پانوانتی و سارکی تیاندا بینو. فیلم کان:

۱- ی ک مین فیلم ک شیرلی تمپل بهرداری تدا کرد ل سا (۱۹۳۲) دا بوو، ک رری سارکی تدا بین، ل گ ل ئکتاری ناسراو (جمس دان) دا بوو، تمانی شیرلی ساان بوو ناوی فیلم ک ش (ستاند ئپ ئ ند چیر) وات (هست و بگ ش و) یا هست و دخی شب، ک ل

لایډن کځمپانیای (فکس فیلم) و، نامادکرا و دهره نرا. ۲- بام دسټپکی راستی شیرلی تمپل و ئاشنا بوونی تټواوی ب جیهانی فیلم و ب سینما، دگډیت و ب سالی (۱۹۳۲) ک هشتا هر س ساان بوو، رری پانوانتی ل زنجیر کورتی فیلمی (بایی بیورلیسکس) دا بینی. زنجیر فیلمکی کورتی کمدی رخنه ناماز بوو، توانج و پلاری ل فیلم گورکان و ل سیاس تکانی ئ و سردد م دگرتن. بام ب شکیش ل بینران رخنه یان ل م زنجیر ی گرت، ک بهر و توانا و دپاکي مندا کی بلیم تی وک شیرلی تمبل یان قستوون ت و و رری ک سکی گور د بینت، ک ب گوړری خی نی و و ل گډ دپاکي مندا نندا ناشت. ئ م زنجیر فیلم ل ه موو فیلمکانی ئ و کات، زیاترین پلیتی فر شرا و زیاترین داهاتیشی بوو.

هر ل ماوی کارکردنی ل م کمپانیای دا، شیرلی تمپل ل چند زنجیر فیلمکی تریشدا بشداری کرد و رری س رکی ه بوو، فیلمکانیش ئاراستی منداان دکران.

۳- فیلمی (چاو گشکان) ل (۱۹۳۴) دا نمایش کرا، ت م نی شیرلی پنچ ساان بوو، رری پانوانتی ل م فیلم دا ه بوو، ل م فیلم دا شیرلی تمپل خشتین گران چ و جوانترین س ماشی کرد و باشتین ریشی نواند، ئ م فیلم ناوبانگیکی جیهانی ب شریلی تمپل بخش. فیلم ک ش ب تایب تی نامادکرا بوو، ب ئ و ی ل گډ بهر و تواناکانی شیرلی تمپل دا بگونج ت. ل پاداشتی ئ و س رکو و تنه گور یی ک ل م فیلم دا بدسته نا، ل لایډن (ئاکادیمیای فیلمی ئمریکی) ی و و رزی ل نرا و خپاتیان کرد. زیاتر ل نیو ملیډن کاس تی ئ و گران یی شی فر شرا، ک ل م فیلم دا چ ی.

هر ئ م فیلم ش بوو، کومپانیای (فکس فیلم) ی ل ه ر س و مای پووچی رزگار کرد.

شیرلی تمپل د: "من ز ر بخت و و ر بووم، هلی ئ و م ب ر خسا، ک رری (کچ ل شاد ک) بگ م، ک ناوبانگی ب و اا کردم و"

۴- فیلمی (کچ ل ه ژار د و م ند ک) ک ل سالی (۱۹۳۶) دا نمایش کرا، شیرلی رری پانوانتی ه بوو، هر هفتی (پانز ه زار دلار) ی و و رد گرت، ئ م گوژم پار ی ش ب ئ و بارد خ ئا بووری خراپی ئ و سردد م، پار ی کی ز ر بوو.

۵- ئ مان ش ناوی ک م م م فیلمکی ترن، ک شیرلی تمپل رری پانوانتی و س رکی تیاندا ه بوو، ب ز ریش پش ئ و ی ک

تہذیبی تبدیلیاں دوانگڑ ساہیان بھارتی تہذیبی انداز کردو: (مندا و
بھارت: ۱۹۳۲)، (نالبی قزسوور: ۱۹۳۳)، (کیورلی تہذیب:
۱۹۳۵)، (کھنیل بھارتی بھارتی: ۱۹۳۵)، (یساخیبوو
بھارتی بھارتی: ۱۹۳۵)، (کاپتن جانیوری: ۱۹۳۶)، (ہایدی: ۱۹۳۷)، (خانم
بھارتی بھارتی: ۱۹۳۴)، (دھگہ گہن: ۱۹۳۴)، (چاوہ تہذیبی انداز: ۱۹۳۶)
(۱۹۳۶)، (چھلکھنیل شین: ۱۹۴۰)، (کھنیل شین: ۱۹۴۰)، (کچھلکھنیل
یاخیبوو بھارتی)، (مانگی ہنگوین: ۱۹۴۷)، (شادی لاوان:
۱۹۴۰)، (جادوگر)، (سہرکھشیہ کان)، (منداہان لہن فریکا:
۱۹۳۳)، (خشاردنو لہن کشتیہ کدا: ۱۹۳۶)، (کچھلکھنیل کمان:
۱۹۳۵)، (ماچیک بھارتی رلیس: ۱۹۴۹) تہذیبی انداز فلمی دوا فلمی ک
شیرلی تمیل بھارتی تہذیبی انداز کرد۔

فیلمی (کیورلی تپ) و (یاخیبوو بچک لک) و راپرسیی کی گفاری (قارایتی) کردی، بـ باشتـرین دوو فیلمی سا کی (۱۹۳۵) هـ بیژـران.

٦- فيلمى (شازادى بچكولك) لى ساى (١٩٣٩) دا نمايش كرا،
تېملى شيرلى تمپل سيانگى ساان بوو، لىگى ئىكتىرى لاودا (دىك
مور) رى ساى رىكيان ھى بوو، ئىم فىلم نيوچى رىمانسى بوو، شيرلى
لى رى خاتوو (ئانى رى) دا بوو، لى فىلم كىدا شيرلى و دىك
مور، لى پىشوى ئى تىمپل كىدا دانىشتبون، دىك مور ئى تىمپل كى
لىد خوى، لى بىردىم تىرافىك لايت كىدا، ئى تىمپل كى ئىستىپ دىكات،
بى يى كىمىن جارى دىك مور ماچىكى سووكى رومى تى شيرلى دىكات. دىك
مور دىكى: " پىنج سىد كامىرا بى وىنىگرتنى دىمىنى ئىم ماچى
رىمانسىيى، روويان تىكردبووين" ھى رى دىك دىكى: " تا ماوىكى دىرى
لى دواش ئى وى يى كىم ماچم بوو" ئىم فىلم سىركى وتىكى بازىرگانى
گىورى بى دىستىھىنا. دىھا تىكى زىرى ھى بوو.

۷- فیلمی (ئەم کچە شەیتانە) کە لە ساڵی (١٩٤٧) دا، نمایش کرا، شیرلی تەمپل لەگەڵ ئەکتەری بە ناوبانگ (رەنالد ریگان) دا، رۆڵی سەرکیان ھەبوو (رەنالد ریگان) لە ساڵی (١٩٨١ - ١٩٨٩) بوو بە سەرەکی ولایتی یۆگرتووکانی ئەمریکا. لەم فیلمدا شیرلی تەمپل رۆڵی (کچە ھەرزەکارەکە) ی دەگێڕێ. رەنالد ریگان یەکەمین ئەکتەری گەنج کە داوای ھاوسەرگیری لە شیرلی تەمپل کرد. . بەلام لە کاتی نمایشکردندا، ئەو رستەییان سەپێوو و لە فیلمەکەدا نەما.

۸۔ فیلمی (قہقہہ ای ئی باشی: ۱۹۴۸) لہم فیلم دا، شیرلی تمپل ریلی سکرین کی ہائی (کچی ہائی نری کوندی - سکرین کی ہائی زئی ئی باشی) یی، ہائی لہم فیلم دا ئی کتہری بی ناوبانگی ئی مریکی (جان ئاگر) مہردی بکمی شیرلی تمپل، ریلی سکرین کی ہائی یی۔

لە فیلمی (سەرکێشییەکان لە بالتیمۆر: ۱۹۴۹) شیرلی تمپل و جەن ئاگەر لەم فیلمەیدا رۆڵی سەرکێیان هەیی. ئەمە دوا کاریان بوو کە پێکەوە بیکەن، لە دواي ئەم فیلمەو لە یەکتری جیا بوونەو.

۹- شیرلی تمپل بە دوو خولیش چەند زنجیرە تەلەفزیۆنییەکی ئامادە کرد و هەر خەشی پێشکەشی دەکردن، وەک ئۆکتەرکیش لە چەند درامایەکی تەلەفزیۆنیدا، رۆڵی پارانێتی هەبوو. هەر لە تەلەفزیۆندا، وەک چیرەکخوانەکی کیش چیرەکی ئێندەشیی بە منداڵان دەگەیەشت. لە میانەي ئەم زنجیرە تەلەفزیۆنیانەیدا، چیرەکی ژياننامەي خەي و ئەزموونی لە بواری سینەمادا دەگەیەشت.

لە چەندین بەرنامەي تەلەفزیۆنییدا، وەک میوانی رۆژلەنراو، بانگی شیرلی تمپل یان کرد و دیمانەي هونەرییان لەگەڵدا کردوون.

۱۰- شیرلی تمپل لە ساڵی (۱۹۸۸) دا چیرەکی ژياننامەي خەي نووسیوە و چاپیکرد.

خۆتەکانی شیرلی تمپل:

۱- لە ساڵی (۱۹۳۵) دا، خۆتەکانی (ئاکادیمیای ئۆکتەرانی بچووک)ی لە بواری سینەمادا وەرگرت. بە یەکەمین جاریش بوو کە خۆتەکانی وای تایبەت بە منداڵان لە ئەمریکادا دا بەنرێت. شیرلی تیمپلیش، یەکەمین و بچووکترین ئۆکتەری سینەمایي بوو کە ئەم رۆژلەنانەي لێنرا و ئەو خۆتەکانیان پێشکەشی، لە پاداشتی رۆژ سەرکێوتووکانی لە فیلمە کەمیدیە خەشکانیدا، بە تایبەتیش لە فیلمی (چاو گەشەکان: ۱۹۳۴).

۲- هەر لە ساڵی (۱۹۳۵) دا، کە تەمەنی شیرلی تمپل شەش ساڵان بوو، لە پاداشتی سەرکێوتنی لەو فیلمانەي کە لە ساڵی (۱۹۳۴) دا رۆڵی پارانێتی تێیاندا گەیشت و لە سینەماکاندا نمایش کران. خۆتەکانی زۆرینی (ئەسکاری منداڵان) یان پێشکەشی، کە خۆتەکانی تایبەتە بە منداڵانی بواری هونەری سینەما. بەرزترین خۆتەکانی سینەماییش لە جیهاندا. شیرلی تمپل بچووکترین ئۆکتەری سینەمایي، کە ئەم خۆتەکانی وەرگرت. تا ئەمەش هیچ منداڵەکی تر لە بواری سینەما لە جیهاندا، ئەم خۆتەکانیان وەرناگرتوون.

۳- بچووکترین ئۆکتەری سینەمایي، کە دەستەمەر و پەمەری لە گەشتەپانی پێشوەی شانەي (گرومانزی چینی) شەقەکردوون، کە یەکەمە لە بەناوبانگەری هۆڵیوودکانی نمایشی سینەمایي لە (هەلیوود) لە ئەمریکادا.

۴- شیرلی تمپل، وەک ئۆکتەریکی ئۆفسانەي سینەمای ئێمریکی و جیهانی لە لیستی فۆرمی ئۆفسانەکانی سینەمای ئێمریکادا کە بە (ئەي ئۆف ئای) ناودەبرێ، تەمەن کران. کە لیستەکی دامەزراوی فیلمی

ئەمريکيە، ئەم لیستەش ناوی (۱۰۰) گۆر ئۆکتۆری ئۆفسانەیی بواری سینەمای لۆخەگرتوو. ناوی شیرلی تمپل لۆ ریزبەندی (هەژدەمین) ئەم لیستەدا تەمارکراو.

۵ - لۆ و راپرسییەکی ساڵانە گۆفاری (هیراد مەنتەن پیکچەر) بە باشتەین ئۆکتۆری سینەمای مەندە دیکات، چوارسال لۆسەر یۆکتەری (۱۹۳۵ - ۱۹۳۸) شیرلی تمپل لۆ ریزبەندی یۆکمە (بەکس ئۆفیس) دا بوو.

۶ - لۆ ساڵی (۱۹۳۰) دا، شیرلی تمپل یۆکمەمین کچەل لۆ بوو لۆ جیهاندا، کۆ زۆرترین وێنەیان گرتوو.

۷ - لۆ شۆوی شیرلی مەندە، شیرلی رووخەش و لۆ و بەخەندە، شیرلی قەز سوور و لوول، بە چەندین شۆ و قەوارەیی جیا (بووکە شووشە) دروستکراون، بە ملیان دانەیان لۆ جیهاندا لۆفرشتوون، تە ئۆمەش دروستی دۆکەن و دۆیفرشن.

۸ - لۆسەر قاپ و فەخووری و کوپ و دۆکە و کراس و تیشەرتی مەندە، وێنەیی شۆ جیاوازی شیرلی تمپلی مەندە، بە رۆنگا و نۆگ چا پکراون. ساڵانەش بە هەزاران سەت و دانە لۆم شتانە دۆفرشن. هەندەکیان وۆکو دیاری پۆشکەش دۆکر.

۹ - لۆ لایەن (زانکەیی سانتا کلارا) و (زانکەیی لیهای) ئەمريکيە و، دوو بەوانامەیی دکتۆرای شانازیان بە شیرلی تمپل بەخشین. هەر یۆکەش لۆ (زانکەیی نۆتەردام) و (زانکەیی بال) یش بەوانامەیی هاوێتیان پۆبەخشین.

۱۰ - لۆ ساڵی (۲۰۰۵) دا (سەندیکای ئۆکتۆرانەیی پۆردەیی گۆر) خۆتەکی رۆزەنەیان بە ناوی (بەرەمی ژیان) پۆشکەش بە شیرلی تمپل کرد.

۱۱ - خواردنە و یۆکی گازی خەش و گوشتراوۆکی کۆکتەلی میوۆی خەش لۆ ئەمريکا و لۆ هەندی و تەتانی تەدا هەن، کۆ بە ناوی (شیرلی تمپل) و.

۱۲ - مەبەندی رۆشەیری کۆنەدی لۆ ئەمريکا، خۆتەکی بەنرخیان پۆشکەش کرد.

۱۳ - بەجگە لۆ و خۆتەتانی، چەندین خۆتەتی رۆزەنەنی تەرشیان پۆشکەش کردوون.

هاوسەرگیری شیرلی تمپل:

شیرلی تمپل دووجار هاوسەرگیری کرد:

۱ - شووی یۆکمە لۆ ساڵی (۱۹۴۵ - ۱۹۴۹) لۆگە (جەن ئاگەر) کۆ چاودەرک بوو لۆ هەزی ئاسمانی ئەمريکادا. لۆ هەمان کاتیشدا ئۆکتۆرەکی سینەمای لۆهاتوو بوو. لاوۆکی باڵا بەرزی قەز بوو.

تەمەنی شیرلی (۱۷) سا بوو، تەمەنی جەن (۲۳) سا بوو. یەکتەریان خەشەدە ویست. جەن دەخ: "پەش ئۆی داوای بکەم، بە بەردەوامی یەکتەریان دەبینی. دوا ییش هاوسەرگیرمان کرد"

دایکی پەیی و ابوو کە شیرلی کچی، هەشتا بچوو کە و کاتی هاوسەرگیری و ما دەاری نییە. بەلام شیرلی کەسایەتی یەکی بە وابەخە و بەهەز بوو، بەیە لێ بەیاری شوو کردنی پاشگەز نەبەو. هاوسەرگیریان کرد. کچەکیان بوو، ناویان لەنا "لیندا سەزان". لەکەتایی سالی (۱۹۴۹) دا، لەسەر داوای شیرلی، جەن ئاگەر و شیرلی تەمبەل لێ یەکتەری جیا بوونەو. لینداش تا شووی کرد هەر لێ لای دایکی بوو.

۲- شووی دوو می (۱۹۵۰- ۲۰۰۵) لەگە (چالز ئالدین بلاک) کە لە بەندە ماوەیەکی بزنسمەنی دەوێتە نەدی ناسراو بوو. چارلز ئێفسەرێکی هەواگری ئێمریکا بوو.

لەم بەروار بە دواوە شیرلی نازناوی هاوسەرکەیی (بلاک) بوو بە دوا ناوی، بوو بە (شیرلی تەمبەل بلاک) کوێک و کچەکیان بوو، کوێکەیان (چارلزی بچوو: ۱۹۵۲) کچەکەشیان (لوری: ۱۹۵۴). چارلز بلاک ماوەیەکی بچوو بەوێر بەری کە ناوەکی تەلەفزییەنی لێ شاری (لەس ئێنجەلس) شیرلی و چارلز پەنجە و چوار ساڵ پەکەو بە خەشی و کامەرانی ژیان. تا لە سالی (۲۰۰۵) دا، چارلز بلاک کەچی دوا یی کرد.

شیرلی تەمبەل زەر دەسەز و خەمخەری خەزانەکەیی بوو، لەگە منداڵەکانیدا پەکەو لە خانووەکەیاندا لە نزیکە (سان فرانسیسکو) لە کالیفۆرنیا بە خەشی دەژیان. سەزانی کچە گەورەکەیی شووی بە دیپلەماسییەکی ئیتالی کرد.

لە سالی (۱۹۷۲) دا، لە ئێنجەمی پشکنینی پزیشکیدا، دەرکەوت کە شیرلی تەمبەل تووشی شەڕپەنجەیی مەمکەکانی بوو. بە نەشتەرگەری هەردوو مەکیان بەییو. بەلام شیرلی بە ئومەد و بە هیوا نەبوو لە ژیان، کەسایەتی یەکی گەشەین و بەهەز و بەوابەخە بوو. شیرلی تەمبەل سیاسی و دیپلەماسی:

شیرلی تەمبەل سەرۆکێکی ئۆی کە سەرکاری کاری هونەری نواندن و فیلم و سینەما و تەلەفزییەن بوو، رەهەکی سیاسی بەرچاویشی لە وەتەنەیدا هەبوو. ئێندامەکی چالاک (پارتی کەماری) بوو. لە سالی (۱۹۶۷) دا بە کەنگرەسی ئێمریکی هەڵیان بژارد.

کە (ریتشار نیکسەن) بوو بە پەیی راوی کە مارییەکان بە پەستی سەرکە ئێمریکا، شیرلی بە پەویستی و بە خەرجییەکانی بانگەشە هەڵبژاردنی، زیاتر لە ملیۆنێک دۆلاری لە ولایەتەکانی ئێمریکادا بە پەپشتی و بە سەرکەوتنی نیکسەن کە کردەو. ئۆی بوو ریتشار نیکسەن سەرکەوت و لە سالی (۱۹۶۹- ۱۹۷۴) بوو بە سەرکە کەماری ویلايەتە

یہ کگرتوو کانئ مریکا.. وکو پیزانینی و بئ ئممکی بی رری شیرلی لہ پاپشتیکردنی لہ هٔبژاردنہکاندا (ریتشارد نیکسن) شیرلی تمپلی کرد بئ (نہنڈری هٔمیشی ئمریکا لہ نہتہوو یہ کگرتووکان) دا.

شیرلی تمپل دہہہہ: "ئمم کارکی ئاسان نہبوو، سیانگہ کاریان ہسپاردبووم. هٔوہمددا کہ هٔموویان ہہ سہرکہوتووی و ہہ باشتین شہوہ ئہجام ہدم"

هٔر لہ ہاری کارکردنہوو شیرلی دہہہہ: "گہر کہسک کارنہکات و هٔچ شتہک لہوی لہ سہرہتی ئہجام نہدات.. پہویستہ لہ کاتی تہنیاییدا لہ ماہ سنووردارکہیدا دابنیشہت و پہرتووک بخوہنہتہوو.. ہہہام من حہزم لہ کارکردنہ، کاردہکم و کاردہکم"

شیرلی تمپل لہ چہندین کہفرانس و کہنگری لووتکہدا، لہ ئمریکا و لہ دہرہووہدا، وکو نوہنہرکی سہرکی وہاتہکی ہہشدار کردووہ و. چہندین باس و وتاریشی دہرباری ژینگہ و پہروہردہ و زانیاری پہشکہش کردوون.

شیرلی تمپل، لہ ساہی (۱۹۷۴-۱۹۷۶) باہیہزی ئمریکا بوو لہ وہاتی (گانا). گوایہ (سوپاسی سووری یاہانی) پیلانہکیان داہشتبوو ہہ رفاندنی (شیرلی تمپل) لہ (ٹاکرا)ی پایتہختی گانا. ہہہام پیلانہکیان ئاشکراہوو و سہرینہگرت. مہہستہکہشیان خودی شیرلی تمپل نہبوو، ہہہکو ئمریکا بوو.. نامانہوت لہ باسکہمان لاہدہین و باس لہ وردہکاریہکانئ ئہو پیلانہ بکہین.

شیرلی تمپل، یہکہمین ئافرہتہ لہ مہژووی ئمریکاہدا، کہ لہ ساہی (۱۹۷۶) دا، پہستی (سہرکی پہتہکہلات) ی وہرگرت.

لہ ساہی (۱۹۸۷) دا، یہکہمین کہس و یہکہمین ئافرہت بوو لہ مہژووی ئمریکاہدا، کہ کرا ہہ (ہہرپرسی خزمہتگوزاریہکانئ دہرہووہ).

لہ ساہی (۱۸۸۹-۱۹۹۲) باہیہزی ئمریکا بوو لہ (چیکہسلہفاکیا) ہہ پہشکہوتووی ئہم وہاتہ ئہوروپایہ سہرسام و دہخہشوو.

شیرلی تمپل، وکو ئہندام و کارگہہ لہ چہندین ئہنجوومہندا کاری کرد و چالاکی هٔبوو.

کہچی دواہی شیرلی تمپل:

شیرلی تمپل ہلاک، ئہستہرہ و ئہفسانہی سینہمای جیہانی، ئہکتہر و ئامادہکہر و پہشکہشکہری ہہرنامہ و زنجیرہ چیرکہ و درامای تہلہفزیہنی، گہرانیبہژی دہنگہش و زہاہہ، سہماکہری ہلیمہت، نووسہری کورتہ چیرکہ، پہروہردہکار، سیاسہتمہدار، دیپلوماسی، خہہویستی ملیہنان کہسی هٔوادارانئ فیلمہکانئ لہ جیہاندا.. لہ رہژی (۱۱/ فہروار/۲۰۱۴) دا، لہ تہمہنی (۸۵) ساہیدا، لہ ماہہکہی

خـیدا، لـ (ودساید) لـ کالیفـرنیا، بـ مردنـکی ئاسایی، کـ منداـکانی و خانـوادـکی بـ دـوریـو و بوون، کـچی دواپی کرد. هـواـی کـچکردنی، بوو بـ گـرمترین هـواـی میدیاکان لـ جیهاندا، بوو بـ مانـشـتی رـژنامـ و کـفار هونـریـکان. لـ و بـیاننامـی کـ خانـوادـکی بـ کـچکردنی رایانگـیاند، بـم شـوـی گوزارشتیان لـ ماتـمینی خـیان کردوون: " سـاوت لـبی ئـی ئـکـتر و دیپـلماسی، گرنـگـریش ئـی دایک و نـک و هاوسـری خـشـویست"

فرـشـتی مستیل و کـلوپـلـکانی شیرلی تمپل: لـ دواپی ساـکـ لـ کـچکردنی شیرلی تمپل، خانـوادـکی شـتـ نایاب و بـهادارـکانیان لـ پـشا بـ ماوـیـک لـ مـزـخانـکانی شارـ گـورـکانی ئـمریکادا نمایشیان کردن. دواپش بـ بـ زیادکردنی ئاشکرا فرـشـتیان، دایان بـ ئـو شوـنـانی کـ تایبـتن بـ فروشـتی زیادکردنی ئاشکرا بـ فرـشـتیان. شـتـکانی دـکـین بـ سـ بـشـو:

۱- مستیل نایاب و بـهادارـکی: مستیل زـر جوانـکی، کـ لـ بـردی ئـماسی رـسـنی شینی دـگـمـن دروست کراو، کـشـکی (۵۴، ۹) نـ و لـ سـدا پـنـجا و چوار قیرات، لـ ساپی (۱۹۶۰) دا، باوکی ئـم مستیلـپی بـ (۷۲۱۰) دـلار بـ شیرلی کـی و، لـ دوانگـزـمین ساپیادی جـژنی لـدایکـوونیدا پـشـکی شـی کرد. شیرلی بـ درـژایی ژیانی مستیلـکی لـ پـنـجـیدا بوو.

لـ بـرواری (۱۹/ ئاپریل/ ۲۰۱۶) دا، لـ لایـن خانـی (سوزبی) لـ نیویـرک کـ تایبـتن بـ زیادکردنی ئاشکرای فرـشـتی (گـوـهـر نایابـکان) مستیلـکی شیرلی تمپلیان وـکو گـوـهـرـکی بـهاداری دـگـمـن، نمایشیان کرد، نرخـکـشیان لـ (۲۵) ملیـن دـلار و بـ (۳۵) ملیـن دـلار دیاری کرد.. لـ پیـکـمین بـ ئاشکرا فرـشـتن دا، (۲۲) ملیـن دـلاریان دایی، واتا لـژـر نرخـی دیاریکراوی زیادکردنی ئاشکرا فرـشـتی بوو، بـ و نرخـ نـیان فرـشـت. ئـو شـم بـرچاو نـکـوت کـ دواتر بـ چـند فرـشـتیان.

۲- جلو بـرگـکانی شیرلی تمپل: کـ زیاتر لـ (۸۰) سا هـیـگـرتوون. ئـو کراسانـی کـ لـ منداـیدا لـ فیلمـکانی سییـکانی سـدـی رابردوودا، لـ بـری کردوون، بـ تایبـتیش ئـو کراسـی کـ لـ (۱۹۳۵) لـ کاتی وـرگـرتنی (خـاتـی ئـسکار) کـیدا لـ بـری بوو. تـکـراش (۵۷) پارچـ جلو بـرگـن، لـ گـو هـر پارچـ جـلـکـشـیدا، وـنـیـکی راستی و رـسـنی شیرلی خـی لـ گـیـداپی، کـ لـ فیلمـکـدا، بـ و جـلـو گـرتـتی. وـنـکانی ئـو جلو بـرگـنـش لـ ئینتـرنـتـدا لـ سایتی (نات دی

[illegible]

رضا شوان

نہرو یج : ۱۹ی / ئا یریل / ۲۰۱۸

(*) بـ نووسینی ئـم با بـ تـ سوودم لـ چـ ند سـايتـکـی عـرـبـی و ئینگلیزی و رگرتوون.